

ת"פ (חדרה) 45808-09-22 - מדינת ישראל - מע"מ המחלקה המשפטית מחוז חיפה נ' שחר אור רפאלוב

בית משפט השלום בחדרה
ת"פ 45808-09-22 מדינת ישראל נ' רפאלוב

לפני כבוד השופטת נורית הרצמן אבי-יצחק

בעניין: המאשימה
מדינת ישראל - מע"מ המחלקה
המשפטית מחוז חיפה
ע"י ב"כ עו"ד סאמיה זהראלדין כדור

נגד

הנאשם
שחר אור רפאלוב
ע"י ב"כ עו"ד תמים שהאב - סנגוריה
ציבורית

גזר דין

רקע

1. הנאשם, שהיה בתקופה הרלוונטית לאישום עוסק מורשה בתחום שירותי ניקיון, הורשע ביום 14.3.24 בכתב אישום מתוקן המייחס לו **3 עבירות של אי הגשת דו"חות תקופתיים למע"מ במהלך שנת 2019**, לפי סעיף 117 (א)(6) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 [להלן - **חוק מע"מ**]. **יתרת חוב המס על פי עובדות כתב האישום המתוקן מסתכמת בסך של 155,796 ₪.**
2. הודאת הנאשם בכתב האישום המתוקן באה לאחר שחזר מכפירתו (שהייתה בפני המותב הקודם שדן בתיק - כב' השופטת סגל מוהר) ובמסגרת מתווה עונשי שהציגו הצדדים ביום 14.3.24 ולפיו המאשימה תטען למתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי לבין 7 חודשי מאסר בפועל ובתוכו לעונש של 5 חודשי מאסר בעבודות שירות וב"כ הנאשם יעתור להטלת עונש של מאסר מותנה בלבד, כלומר ברף התחתון של המתחם.
3. בהתאם להסכמת הצדדים, נשלח הנאשם לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות. על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 8.12.24 נמצא הנאשם מתאים והומלץ לשבצו בעבודות שירות בעיריית חדרה.

טיעוני הצדדים לעונש

עמוד 1

7. **ב"כ המאשימה** עמדה בטיעוניה על הערך החברתי הנפגע מביצוע העבירה - נשיאה שוויונית בנטל תשלום המיסים לצד הגנה על קופת המדינה, וצינה כי בתי המשפט התייחסו בחומרה רבה לאלו המבצעים עבירות מס. במקרה זה מדובר בסכום מס לא מבוטל של כ- 160,000 ₪ במונחי קרן החוב בלבד, כך שבפועל הסכום גבוה בהרבה. **לשיטת המאשימה, מתחם הענישה נע בין מאסר על תנאי לשבעה חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.** המאשימה הפנתה לפסיקה לתמכה בעמדתה: רע"פ 8616/08 חאלד מוחמד ג' בארין נ' מדינת ישראל, בו הושתו 12 חודשי מאסר בפועל, קנס של 100,000 ₪ ומאסר על תנאי; ת"פ (באר שבע) 21552-06-19 בו המחלל היה בסכום דומה של 156,000 ₪ וביהמ"ש השית 5 חודשי מאסר בעבודות שירות לצד חודשים נלווים; ת"פ 37387-04-19, בסכום דומה, ביהמ"ש השית 5 חודשי מאסר שירות בפועל וקנס ומאסר על תנאי.

באשר למיקום בתוך המתחם, טענה ב"כ המאשימה כי יש לשקול לחומרה את אי הסרת המחלל וקיומה של הרשעה קודמת משנת 2019 בעבירות סמים וקשירת קשר. לאור האמור, **עתרה המאשימה להשתת עונש של 5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס כספי והתחייבות.**

8. **ב"כ הנאשם** הזכיר בפתח טיעונו כי התיק הועבר ממותב קודם שבפניו התנהלו הליכים מקדמיים ועתירה לביטול כתב האישום בה ניתנה החלטה על ידי כב' השופטת סגל מוהר, הנאשם כפר והתיק נקבע להוכחות, אך ביום 14.3.24 הנאשם חזר בו מכפירתו והודה בכתב אישום מתוקן, ובכך קיבל אחריות וחסך בזמן שיפוטי.

ב"כ הנאשם הוסיף וטען כי כתב האישום הוגש בשיהוי שכן העבירות הן משנת 2019 וכתב האישום הוגש בשנת 2022. עוד הדגיש בטיעונו כי מדובר בהרשעה בסעיף 117 לחוק מע"מ, שהינו סעיף טכני שאין מאחוריו יסוד נפשי של מרמה או כוונה להונות את שלטונות המס, והזכיר כי בתקופת ביצוע העבירות הנאשם היה צעיר לימים בגיל 21. לשיטת ב"כ הנאשם מתחם העונש ההולם מתחיל במאסר צופה פני עתיד ועד למספר חודשים שירוצו בעבודות שירות. לאור כל האמור, עתר למקם את הנאשם בשליש התחתון של המתחם שכן כיום הוא כבן 26, אין לחובתו עבר פלילי בעבירות מס, הוא נמצא במקום אחר בחייו, עובד כשכיר בעבודה מסודרת, אין יותר עסק על שמו והוא לא יפתח עסק ויתנהל כפי שהתנהל. הסנגור ביקש להסתפק בענישה צופה פני עתיד של מאסר על תנאי, קנס והתחייבות ולהימנע מלהשית על הנאשם מאסר בעבודות שירות.

לתמיכה בעתירתו העונשית, הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה: רע"פ 4911/16 הראל נ' מדינת ישראל; ע"פ (מחוזי מרכז) 12018-10-14 מדינת ישראל נ' אייזנברג; ע"פ 49649-12-10 (מחוזי תל אביב) חיים כהן נ' מדינת ישראל; ת"פ 21460-08-19 - בצירוף תיק נוסף של 69079-03-19 **אגף מס הכנסה נ' תכשיטי פרץ**, שם דובר על נאשמים שהאשמו בביצוע 4

עבירות של אי הגשת דו"ח במועד, דובר שם על מחזור בשנת 2016 של כ-7 מיליון ₪ וכנ"ל לגבי שנת 2017, ביהמ"ש גזר 350 שעות של"צ במקום עבודות שירות.

9. **הנאשם** אמר שהוא מקבל את האחריות, מאוד מצטער והדבר לא יחזור על עצמו יותר.

דין וגזירת הדין

10. בקביעת מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם ובהתאם לעקרון ההלימה, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך החברתי הנפגע כתוצאה מביצוע עבירות מס הוא השוויון בנטל המס. כאשר אדם מתחמק או משתמט מתשלום מס, המשמעות הכלכלית של מעשהו היא כי ציבור משלמי המסים נדרש לשלם מס נוסף. העלמת מיסים גורמת לנזקים כלכליים כבדים למשק המדינה וכתוצאה מכך נפגעת יכולתה לספק שירותים ראויים לאזרח.

בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תיתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ותעדיפים על פני נסיבות אישיות, על מנת שלא להביא לכרסום במוטיבציה של כלל משלמי המסים למלא חובתם. כך למשל ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.04) כתבה כב' השופטת פרוקצ'יה:

"העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס...". - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מרמה מתוחכמים, קשים לאיתור. כבר נאמר לא אחת בפסיקתו של בית-משפט זה כי על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בעבריינות הכלכלית לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה"

ראו גם רע"פ 9004/18 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאיינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

11. לעניין חומרת העבירה של אי הגשת דוחות מע"מ במועד ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 1875/98 **אורן בנגב - מתכות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל** (7.9.20):
"אי-הגשת דוחות במועד משמעותה שימוש פרטי בכספי הציבור. אי-רישום במועד משמעותו אי-תשלום מס וכן ניכוי שלא כדין של מס תשומות על חשבון הציבור. אי-דיווח במועד ואי-רישום במועד הם גם אמצעים להשתמטות ממס. לאור כל זאת בולט האופי השלילי שבהתנהגות שמהווה את העבירות. העונש בצדן - שנת מאסר - אינו קל כלל ועיקר, ויש בו כדי להשליך על אפיון כעבירות של מחשבה פלילית."
12. כאן המקום לציין כי אמנם נקבע בפסיקת בית המשפט העליון שכל דוח שלא הוגש מהווה עבירה בפני עצמה ואין מניעה לגזור ענישה במצטבר בגין כל דוח [ראו: רע"פ 5953/08 **עתאמלה נ' מדינת ישראל** (22.10.08); רע"פ 1130/20 **דוד דהן נ' מדינת ישראל** (13.4.20)]; אך עם זאת, מעיון בפסיקת בתי המשפט ניתן ללמוד כי במרבית המקרים, כאשר נאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות של אי הגשת דוחות במועד, נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ונגזר עונש כולל לכל העבירות. ריבוי העבירות כמו גם משך התקופה שבוצעו העבירות וסכום החוב המצטבר לרשויות המס, נלקחים בחשבון עת נשקלת חומרת הנסיבות [ת"פ (שלום ב"ש) 21552-06-19 **מדינת ישראל נ' חאלד אבו געפר** (נבו 7.6.2022)].
13. במקרה דנן, מדובר באי הגשת 3 דו"חות מע"מ תקופתיים בשנת 2019 ואי תשלום מס בסך כולל של כ-156,000 ₪ במונחי קרן. המחדל לא הוסר וזוהי נסיבה מרכזית שיש להביא בחשבון לחומרא כבר בשלב קביעת המתחם שכן היא נוגעת להיקף הנזק שנגרם מביצוע העבירה (סעיף 40ט(א)(4) לחוק העונשין).
לצד הנסיבות לקולא נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום, ללא אינדיקציה לתכנון מוקדם או לכוונה לחמוק מתשלום, וכן לכך שבתקופת ביצוע העבירה היה הנאשם כבן 21.
14. בחנתי את **מדיניות הענישה הנוהגת**, לרבות פסקי הדין אליהם הפנו ב"כ הצדדים בטיעוניהם וההפניות המצויות בהם, וכן גזרי דין שניתנו בבית משפט זה במקרים דומים כגון: - ת"פ (חדרה) 3105-04-14 **מע"מ חדרה נ' ג'בארין** (כב' סגנית הנשיאה דאז פ' ארגמן, 5.1.17) בו נדון הנאשם שהורשע ב-4 עבירות עם קרן מס בסך של כ-140,000 ₪ ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס בסך 5,000 ₪ ומאסר על תנאי; - ת"פ (חדרה) 37497-02-16 **מע"מ חדרה נ' ג'בארין** (כב' השופטת סגל מוהר, 17.6.18) - הנאשם הורשע ב-9 עבירות של אי הגשת דוחות עם קרן מס בסך של כ-190,000 ₪ ונגזרו עליו 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס בסך 7,000 ₪, מאסר על תנאי והתחייבות.
15. לאור כל האמור אני קובעת כי **מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה דנן נע ממאסר מותנה ועד 7 חודשי מאסר בפועל, קנס הנע בין 6,000 ₪ ל-12,000 ₪ וענישה נלווית.**
16. בגזירת העונש המתאים לנאשם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות והן נטילת האחריות מצדו למעשיו, חלוף הזמן מעת ביצוע העבירות ועברו הפלילי

הכולל הרשעה משנת 2019 בעבירות של סחר בסמים וקשירת קשר הליך שהתנהל במקביל לתקופת ביצוע העבירות שבמסגרתו היה מצוי בתנאים מגבילים. עוד עלי ליתן את הדעת לשיקול הרתעת הרבים, בשים לב לכך שמדובר בעבירה נפוצה, אשר מבוצעת משיקולים תועלתניים. שיקול מרכזי בעבירות מס נוגע להסרת המחדלים. הסרת המחדלים מהווה את תיקון תוצאות העבירה ופיצוי המדינה בגינה. המחדל הינו סכום הכסף השייך למדינה והשבתו מעידה בדרך כלל על חרטה כנה, ומהווה שיקול משמעותי לקולא בעבירות מס. במקרה שבפניי הנאשם לא הסיר את המחדל ואף לא את חלקו, ולכן שיקול זה יזקף לחובתו. בהתחשב במכלול השיקולים הללו, יש לקבוע את עונשו של הנאשם בחלקו האמצעי של מתחם העונש ההולם.

סוף דבר

לאחר שנתתי דעתי למכלול השיקולים שפורטו לעיל, החלטתי לגזור את עונשו של הנאשם כדלקמן:

א. 4 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה, המאסר בעבודות שירות ירוצה **בעיריית חדרה**.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עבודות השירות **ביום 23.2.25** או במועד אחר שיקבע הממונה. הנאשם יתייצב לצורך קליטה והצבה במשרדי הממונה על עבודות השירות ביחידת ברקאי שלוחת צפון - סמוך לבית סוהר מגידו, **בשעה 8:00 בבוקר** לצורך קליטה והצבה. מובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים, וכל חריגה מכללים אלו ו/או אי הישמעות להוראות הממונה על עבודות השירות, עלולה להביא להפסקת עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירה לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.

ג. קנס בסך 6,000 ₪ או 60 ימי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב - 6 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 20.3.25 ובכל 20 לחודש שאחריו. פיגור באחד התשלומים יעמיד את הקנס כולו לפירעון מיידי ויפעיל את צו המאסר שלצדו.

יש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, וזאת בחלוף 5 ימי עבודה - באחת מהדרכים הבאות:

· **בכרטיס אשראי** - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il (ניתן

לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט) או חפש בגוגל " תשלום גביית קנסות".

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו).

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

ד. התחייבות כספית בסך של 12,000 ₪ לבל יעבור במשך 3 שנים מהיום עבירה לפי חוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות

זכות ערעור בתוך 45 ימים מהיום לביהמ"ש המחוזי בחיפה

ניתן היום, י"ג שבט תשפ"ה, 11 פברואר 2025, בהעדר הצדדים.